

ФЕНОМЕН «ШВИДКОГО МИСЛЕННЯ» В ЕПОХУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ЯНКОВСЬКА Юлія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 073 Менеджмент**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: в даній роботі дається визначення поняттю «швидке мислення», схарактеризовано основні його особливості в контексті інформаційних технологій. Крім цього, виокремлено переваги та недоліки «швидкого мислення».

Ключові слова: мислення, феномен, швидке мислення, інформаційні технології.

Сучасний світ живе в абсолютно унікальному інформаційному просторі. Це глобальна система, що складається з багатьох взаємопов'язаних елементів, таких як Інтернет, комп'ютери, мобільні пристрої, хмарні сервіси, соціальні мережі, різноманітні бази даних та інші інформаційні технології. Вони забезпечують миттєвий і легкий доступ до великої кількості інформації, знань і ресурсів для користувачів у всьому світі. Цей простір характеризується високою швидкістю обміну інформацією, а також наявністю безлічі різних джерел і форматів даних.

В останні роки різноманітні дослідники, зокрема психологи та соціологи, все більше схиляються до думки, що процеси глобальної інформатизації, які продовжують неухильно прогресувати, справляють незворотний вплив на спосіб мислення людства. Ці зміни особливо помітні серед молодого покоління, яке постійно контактує з телебаченням, комп'ютерними іграми, соціальними мережами та сучасною літературою. В результаті такого щоденного впливу формується новий тип мислення, який називається «швидким».

Мислення має велике значення для особистості, оскільки є одним із ключових психічних явищ і показником усієї пізнавальної сфери, що забезпечує успішність як у навчальній, так і в професійній діяльності. Воно також впливає на формування особистості, оскільки забезпечує вироблення власної світоглядної позиції. Мислення – це здатність мозку відображати навколишню дійсність, аналізувати і робити висновки [1, с. 81].

Поняття «швидке мислення» включає ряд умінь і знань, спрямованих на підвищення якості життя людини в сучасному світі, де технології відіграють величезну роль. Цей тип мислення характеризується швидкістю, мовним мінімалізмом і перевагою візуального та аудіовізуального контенту. Швидке мислення означає, що люди стають більш схильними до використання коротких, емоційно насичених висловлювань, а також віддають перевагу візуальному контенту, такому як зображення, відео, аудіозаписи. Таким чином, замість довгих текстових повідомлень ми бачимо збільшення використання смайлів, емодзі, мемів та інших форм експресивності [2, с. 41].

Швидке мислення в основному характерне для покоління Z, останнього покоління в класичній періодизації Хоува-Штрауса. Це покоління включає молодь, яка народилася наприкінці 90-х та в першому десятилітті 2000-х років.

Щодо характеристик «швидкого мислення», то на сьогоднішній день різними авторами в галузі психології, освіти та журналістики виділено такі особливості:

- фрагментація - людина сприймає інформацію окремими фрагментами, не з'єднуючи їх в ціле;
- алогічність - людина не намагається зрозуміти логічний зв'язок між окремими фрагментами інформації;
- відсутність системності - людина не намагається систематизувати інформацію, не вибудовує її в єдину систему;
- переважно зорове сприйняття - людина отримує інформацію переважно через зорові образи;
- асоціативне мислення - людина мислить асоціаціями, а не логічними ланцюжками;
- архаїчність - людина сприймає інформацію відповідно до давніх архетипів, не намагаючись зрозуміти її в контексті сучасного світу;
- розмитість часових і просторових категорій - людина не сприймає інформацію в контексті часу і простору, а лише як набір образів [3].

Одним із ключових факторів, що впливають на формування швидкого мислення, є онлайн-спілкування. Висока швидкість обміну інформацією в соціальних мережах і месенджерах змушує людей оптимізувати свої повідомлення, щоб вони були лаконічними та привабливими. Однак, незважаючи на всі переваги, швидке мислення має й недоліки. Перш за все це пов'язано з мовленнєвою бідністю, оскільки вживання коротких і простих висловлювань обмежує можливості для розвитку мовленнєвих навичок. Крім того, це може призвести до відсутності навичок критичного мислення, оскільки короткі повідомлення не залишають багато місця для аналізу та аргументації [4, с. 343].

Таким чином, процеси глобальної інформатизації призводять до формування «швидкого мислення», яке розвивається переважно у молодого покоління. Цей новий тип мислення має свої переваги та недоліки, і важливо розвивати його збалансовано. Освіта та суспільство повинні адаптуватися до цих змін, щоб допомогти молодим людям успішно функціонувати в сучасному інформаційному просторі і водночас не втратити такі навички, як концентрація, критичне мислення та здатність до аналізу.

Література:

1. Бочелюк В.Й. Діджиталізація як фактор формування когнітивної сфери. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2020. С. 81-107.
2. Ведмедєв М.М. Феномен кліпового мислення в дискусійному просторі сучасної науки. Sciences of Europe. 2021. С. 41-45.
3. Дослідження впливу соціальних мереж на наше життя та мислення. URL: https://drukarnia.com.ua/articles/doslidzhennya-vplyvu-socialnikh-merezh-na-nashe-zhittya-ta-mislennya-013_6 (дата звернення: 27.09.2024).
4. Лабенко О.В., Шакур Н.В., Заїка Т.П. Критичне мислення та медіаграмотність у цифрову епоху: виклики та можливості для української освіти. Перспективи та інновації науки. 2023. № 12. С. 331-345.

Abstract: this paper defines the concept of "fast thinking", characterizes its main features in the context of information technologies. In addition, the advantages and disadvantages of "quick thinking" are highlighted.

Key words: thinking, phenomenon, fast thinking, information technologies.

*Науковий керівник – СУРІНА Ганна,
к. філос. н., ст. викладач кафедри економічної теорії
і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*